

deLoonwerker

Onafhankelijk maandblad voor de Belgische loon- en grondwerksector • 39e jaargang • nr. 4 • mei 2025

MACHINE IN DE KIJKER

Lemken Polaris schijvenstrooier

THEMA

Gewasverzorging

LOONWERKER IN BEELD

Desmet Loonwerken
(Lichtervelde)

TERRA

Bauma

MACHINE IN DE KIJKER

Lemken Polaris: op eigen wijze strooien met precisie

Grondbewerkingsspecialist Lemken verbreedde haar portfolio naar gewasverzorging vooral via overnames en samenwerkingen. Met bepaalde productlijnen is de fabrikant succesvoller dan met andere en een van die successen zijn de kunstmeststrooiers.

Tekst: René Koerhuis, Antoine Van Houtte • Beeld: René Koerhuis, Jordan Masschelein, fabrikant, Maatschap Sterenborg

De ambities van de Duitse fabrikant en familiebedrijf Lemken op het gebied van gewasverzorging resulteerden in overnames van onder meer Jacoby en RTS bij de veldspuiten en Steketee bij schoffelmachines. Van de veldspuiten nam het bedrijf vijf jaar geleden afscheid. Vlak nadat een in samenwerking met Brautigam ontwikkelde zelfrijder was voorgesteld op de Agritechnica vakbeurs van 2019. Op diezelfde beurs toonde Lemken haar programma kunstmeststrooiers. Op de (Europese) markt van kunstmeststrooiers was en is het aantal zelfstandige specialisten dun gezaaid. Mede daardoor geen overname maar een samenwerking met zo'n specialist en wel met het Franse Sulky (inmiddels Sky geheten).

Complete lijn

Om de markt te kunnen bedienen laat Lemken een complete lijn schijvenstrooiers door Sky produceren. Allemaal centrifugaalstrooiers met twee schijven uit het Sky portfolio. De Lemken Spica 8 is het meest compacte en eenvoudige model met een kuipgrootte van maximaal 1.200 liter en maximaal 24 meter werkbreedte. De Tauri classificeert zich als medium model met een maximale kuipgrootte van 3.000 liter en maximaal 36 meter werkbreedte. Er is een Tauri 8 en een Tauri 12 waarbij net als bij andere Lemken machines geldt dat de hoogte van het cijfer een maat is voor de geavanceerdheid. De Tauri 12 beschikt over een weegcel met hoekcorrectie en Isobus aansturing. De Polaris is het topmodel met tot 3.000 liter en 44 meter werkbreedte (Polaris 14) of tot 4.000 liter kuipgrootte en maximaal 50 meter werkbreedte (Polaris 16). In Nederland verkoopt Lemken jaarlijks in totaal ruim 35 strooiers en in België is dat een vijftiental. "Dat aantal in Nederland is groter dan ik aanvankelijk had verwacht", zegt verkoopmanager Noord-Nederland Hans Hoogland. "De helft ervan betreft de eenvoudige Spica 8 en Tauri 8 en de andere helft zijn de geavanceerdere Tauri 12 en de Polaris. Die laatste zie je

bij akkerbouwers en bij loonwerkers in veehouderijgebieden." Stijn Vercauteren, verkoopmanager België en Zuidwest-Nederland, ziet in België dezelfde verdeling qua populariteit.

Volledig elektrisch aangestuurd

Degenen die bekend zijn met de techniek van Sulky/Sky, herkennen direct die van de Lemken Polaris en die is op een aantal vlakken anders dan en onderscheidend van de meeste andere fabrikanten. Zo zit rechts en links aan de buitenzijde van de kuip de elektrische verstelling van het afgiftepunt. Het punt waar de kunstmestkorrels vanuit de beide kuiphelften op de strooischijven belanden. Dit punt bepaalt niet alleen (mede) de werkbreedte maar ook welke deelbreedtes/secties actief zijn. Er staat bovendien 'Tribord' op omdat het systeem ook actief is tijdens het naar de kant toe strooien vanuit een spuitspoor. Geen systeem met lamellen voor het afbuigen van korrels dus zoals veel andere fabrikanten. Elke Lemken kunstmeststrooier heeft mechanisch aangedreven strooischijven. Hydraulische aandrijving is als optie leverbaar op de Polaris. Maar zegt Hoogland, "hydraulische aandrijving geeft strooitechnisch gezien geen voordelen. De werkbreedte eenzijdig beperken gaat namelijk ook door alleen de doorstroomhoeveelheid, het debiet, stapsgewijs te verlagen. Daarbij neemt de werkbreedte synchroon af."

Vaste schoepen, verschillende schijven

De Polaris 16 is leverbaar met vier typen strooischijven voor vier verschillende bereiken qua werkbreedte en de Polaris 14 met drie typen strooischijven. In veel gevallen volstaat één type schijf, bijvoorbeeld die voor 24 tot 36 of voor 32 tot 44 meter werkbreedte. Wil je bijvoorbeeld kali op bouwland strooien op halve werkbreedte, dan is een tweede set schijven onmisbaar.

Bij de strooischoepen zien we opnieuw bijzonderheden. Elke schijf heeft twee schoepen voor volvelds strooien. Het zij aanzicht ervan heeft wat weg van de letter E, vandaar de aanduiding Epsilon schoepen. Een van beide schoepen is langer en opgedeeld in een kort gedeelte boven en lang gedeelte eronder. Beide delen bestrijken een deel van de werkbreedte. De tweede schoep is niet opgedeeld.

Voor het kantstrooien vanuit een spuitspoor zit er standaard rechts en optioneel ook links een derde korte gebogen schoep op de strooischijf. Die is er in verschillende uitvoeringen en wordt 'actief' zodra je op de terminal in de trekker het Tribord systeem activeert. Het afgiftepunt beweegt dan automatisch naar de juiste positie boven de kantstrooischoep. In geval van een naastliggend perceel hoeft je

Op deze foto zie je het afgiftepunt van de linker strooischijf. Een elektrische spindelmotor/actuator beweegt het dit punt in de rijrichting gezien naar voren of naar achteren. Lemken gebruikt deze verstelling (mede) voor de werkbreedte, deelbreedtes/secties en speed control.

daarbij noch de dosering noch het toerental van de schijven aan te passen. Strooi je langs een watergang of anderszins, dan wordt de werkbreedte iets verder beperkt en dien je de dosering te verlagen met 20 procent. Kantstrooien vanaf de perceelsgrens kan met een hydraulisch geactiveerde kantstrooiplaat. Eén model volstaat voor zowel rechtsom als linksom werken.

6 of 12 'echte' secties

De fabrikant voerde aanvankelijk ook een Polaris 12. Mechanisch vergelijkbaar met een Polaris 14 maar niet leverbaar met het zogenoemde Econov systeem en daardoor enkel in staat om rechts en links een verschillende dosering uit te brengen (twee secties). De Tauri 12 ontbeert ook het Econov systeem maar kan volgens Lemken automatisch gps-gestuurd de doorstroomhoeveelheid/het debiet in drie stappen aanpassen: 0/100 procent, 33 procent en 66 procent. Aanpassing hiervan resulteert indirect in een kleinere of grotere werkbreedte middels drie secties rechts en drie links. Zes secties in totaal dus.

Op de Polaris 14 en 16 regelt het Econov systeem via gps-aansturing het afgiftepunt rechts en links afzonderlijk in zes stappen en dat levert 12 'echte' secties op zoals Lemken dat noemt. In- en uitschakelen ervan gaat (logischerwijs) van buiten naar binnen of andersom. Willekeurige secties activeren gaat nu eenmaal niet met een schijvenstrooier. "Uniek is wel dat de Polaris rechts en links verschillende doseringen van een taakkaart kan overnemen. Bijvoorbeeld rechts 125 kilogram per hectare en links 150 kilogram per hectare. Niet elke Isobus terminal kan hier echter mee overweg. Even navragen dus of kiezen voor een CCI 800 of CCI 1200 terminal af fabriek", geeft Hoogland aan.

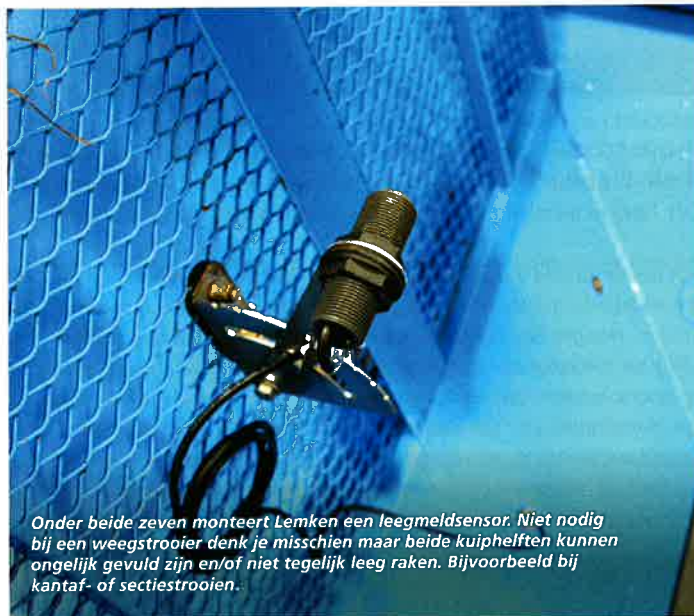
Hoewel de strooiers sinds de introductie in 2019 grotendeels onveranderd zijn gebleven, verbeterde de fabrikant twee belangrijke punten. Hoogland: "Allereerst is dat de lakkwaliteit. Die is er sinds 2020 aanmerkelijk op vooruit gegaan en komt met zeven jaar garantie op doorroesten." Het tweede is de zogeheten en gepatenteerde speed control technologie. "En dat is niet zoals je wellicht zou denken het aanpassen van de doorstroomhoeveelheid aan de rijnsnelheid want dat bestaat al tientallen jaren. Nee, speed control maakt opnieuw gebruik van de automatische verstelling van het afgiftepunt en doet dat afhankelijk van de rijnsnelheid. Een versnelling zorgt er namelijk voor dat de strooibreedte (iets) toeneemt als gevolg van de grotere doorstroomhoeveelheid en de invloed van de rijwind. Het grotere aantal korrels vergroot namelijk ook de werkbreedte. Veel gebruikers realiseren zich dit niet. Een vertraging verkleint de strooibreedte en ook daarvoor corrigeert speed control automatisch. Het systeem is sinds 2022 beschikbaar."

Kunstmestkwaliteit en app

Hoogland wil per se herhalen dat een goede kunstmestkwaliteit het uitgangspunt is voor een goed strooibeeld. "Als je stof en/of klonten in de kuip gooit, dan strooi je ook stof en/of klonten. Kies kwaliteitsmeststoffen en gebruik onze schudbox om de fractionering en het soortelijk gewicht te bepalen. Die voer je in in de Fertitest app op je smartphone waarna de app de juiste instellingen voor de strooier bepaalt. Die neem je vervolgens handmatig of via Bluetooth over in de terminal voor de basisinstelling. Tijdens het strooien zorgt het weegsysteem er vervolgens voor dat er elke 30 seconden of 100 kilo gecontroleerd wordt of de doseeropeningen rechts en links voldoende open staan om de juiste afgifte in kilogram per hectare te handhaven."

Kijk voor meer informatie op www.lemken.com. •

Verder op pagina 16 ›

GEBRUIKERSERVARING

Maatschap Sterenborg, Onstwedde (Groningen)

Maatschap Sterenborg in Onstwedde was toe aan vervanging van de oude kunstmeststrooier en koos mede vanwege de mogelijkheid om rechts en links verschillend te kunnen doseren voor een Lemken Polaris 16. Sinds het voorjaar van 2023 strooit Gert Sterenborg jaarlijks zo'n 250 hectare op het eigen akkerbouwbedrijf en hij doet er ook wat loonwerk mee. "Onze belangrijkste eis was inderdaad het rechts en links verschillend kunnen doseren aan de hand van een taakkaart. Met onze vorige kunstmeststrooier zou dat ook moeten kunnen maar dat bleek achteraf niet het geval. Met de Polaris kan dat wel." Gert is goed te spreken over de nieuwe strooier

"Rechts en links verschillend doseren was een must"

die zichzelf grotendeels in- en bijstelt. "Ik vind dat dat ook weer beter en sneller gaat dan bij onze vorige. Ik hoef zelf heel weinig in te stellen en in te voeren." Afhankelijk van de kunstmestsoort en situatie wordt tot 45 meter breed gestrooid met twee sets

strooischijven. "Daartoe voer ik merk en soort kunstmest in in de app en ook de werkbreedte en de beoogde rijnsnelheid en dan rollen de instellingen eruit. Als de kunstmestsoort niet voorkomt in de lijst gebruik ik de schudbox voor de juiste instelling. Dat vind ik tegelijk ook een minpuntje. De database mag wat mij betreft nog wat uitgebreider." Kantstrooien gaat zowel rechts- als linksom met de kantstrooiplaat en het Tribord systeem. "Wat mij betreft werkt dat goed en nauwkeurig."

Jordan Masschelein, Walcourt (Namen)

Jordan Masschelein gebruikt een Lemken Polaris 16 strooier op zijn boerderij. Deze machine is al vijf seizoenen in gebruik. Hoewel Lemken nog niet zo lang kunstmeststrooiers verkoopt, was de landbouwer niet bang om een machine van dit merk te kopen. "Ik werk graag samen met mijn dealer Gevagri S.A., die me een Lemken-strooier aanbood. Ik wilde hem uitproberen en ik ben blij dat ik dat gedaan heb. Ik had geen schrik, want ik wist dat Lemken voor deze machine had samengewerkt met het bekende merk Sulky-Sky. Dus ik wist dat het een goede machine was. Ondanks dat de machine vijf jaar oud is, voldoet ze goed."

'Gelijkmatig strooien en makkelijke bediening'

"De strooier wordt eigenlijk niet heel intensief gebruikt. Om hem in goede conditie te houden, wordt hij elke keer als ik hem gebruik heb meteen gewassen, waardoor de machine schoon en zo goed als nieuw blijft. Het enige wat jammer is aan de machine,

is dat je verder door moet rijden om op de kopakkers te draaien om goed te kunnen strooien wanneer de secties worden geactiveerd. Maar ik denk dat dat bij alle merken zo is". De gebruiker is erg enthousiast over zijn Lemken Polaris: "De machine voldoet aan mijn verwachtingen. Het strooien gaat heel gelijkmatig als het valpunt goed is ingesteld. Bovendien zijn de instellingen gemakkelijk aan te passen en is de machine ook heel gemakkelijk te bedienen", besluit hij.

